

Stanjura hledá peníze na armádu i splátky dluhu. Chybí 150 miliard

e15 e15.cz/domaci/sef-financi-stanjura-hleda-penize-na-armadu-i-splatky-dluhu-chybi-150-miliard-1410157

Šéf financí Stanjura hledá peníze na armádu i splátky dluhu. Chybí 150 miliard

Ministr financí Zbyněk Stanjura

•

ZDROJ: ČTK / Vondrouš Roman

K vyrovnanému, nebo alespoň mírně schodkovému hospodaření bude mít Česko i v příštích letech daleko. Vedle stamiliard korun na důchody zatíží státní rozpočet další dvě objemná břemena. Podle ministra financí Zbyňka Stanjury (ODS) se výrazně prodraží obsluha státního dluhu. Zároveň stoupnou výdaje na armádu na minimum požadované NATO ve výši dvou procent HDP. Celkem to jen příští rok bude téměř 150 miliard korun.

„Požadavků je řada, navíc zvyšujeme objem investic. Současně ale dva faktory působí proti snižování deficitu. Letos přijde obsluha státního dluhu, tedy platba úroků, na 70 miliard korun a příští rok na více než 90 miliard. V roce 2025 to bude přes sto miliard. S tím nic neuděláme,“ řekl šéf státní pokladny. Dodal, že vládní koalice také prosadila zákon o razantním zvyšování výdajů na obranu, které se oproti letošnímu roku zvýší takřka o pět desítek miliard.

Úroky za státní bondy v krátkém období vzrostou dvojnásobně. V roce 2022 spolky 49,5 miliardy korun, předloni 42 miliard. Za minulého kabinetu Andreje Babiše (ANO), kdy byly tyto úroky v některých letech dokonce záporné, obsluha dluhu polykala kolem čtyř desítek miliard ročně.

V prvním pololetí překonalo zadlužení země historickou hranici tří bilionů korun. Míra činila 42,8 procenta HDP, na konci roku má podle srpnové makroekonomické predikce ministerstva financí dosáhnout 44,7 procenta. „Hledat další a další úspory je opravdu těžké, když některé výdaje rostou. Přesto by se měl dluh snižovat co nejrychleji. V roce 2024 bude deficit státního rozpočtu určitě nižší než letos, plán je v rozmezí od 235 do 270 miliard,“ podotkl Stanjura.

Pro letošek si vláda v zákonu o státním rozpočtu schválila deficit 295 miliard korun. Navzdory jarní skepsi odborníků je šance, že kabinet tento limit splní, byť si vezme rekordních 54 miliard korun z dividendy polostátní energetické společnosti ČEZ.

„Můžeme si stále říkat, že dluh České republiky patří mezi nejnižší, nebo že je ani ne poloviční ve srovnání s eurozónou. Trend posledních let ale ukazuje, jak snadno a rychle se může dluh nabalovat. Nakonec nejde ani tak o pořadí v žebříčku, ale o ochotu věřitelů zadlužení financovat,“ uvedl hlavní ekonom banky Creditas Petr Dufek.

I to je důvod, proč ministři nad rámec vládního konsolidačního balíčku škrtnou dalších 15 až 20 miliard korun. Kabinet je nucen měnit strukturu výdajů kvůli růstu mandatorních plateb, jako jsou především důchody či platy státních zaměstnanců. Uspořit lze například na energiích, které budou levnější, než se loni odhadovalo. „Komplikace nevidím, na velké části úspor už je ministerstvo financí s rezorty domluveno. Do poloviny září to vyřešíme,“ odhadl Stanjura.

Politicky ožehavějším záměrem ministra je obnovení poplatků pro domácnosti a firmy za podporované zdroje energie (POZE) od příštího roku. Letos tyto úhrady kvůli drahým energiím převzal stát. Vláda rovněž hledá řešení, jak snížit celkový objem plateb na podporu obnovitelných zdrojů energie.

Pokud by od ledna poplatky za POZE opět přešly na občany a soukromý sektor, mohl by se změnit poměr plateb. „V objemu na jednu megawatthodinu platí firmy necelou polovinu toho co domácnosti. U nich je to s daní přibližně šest set korun, u většiny právnických osob 250 korun. Jsem připraven debatovat o zvýšení i ve světle výsledků hospodaření firem,“ řekl České televizi Stanjura.

Výdaje na obsluhu státního dluhu

2017	39,43
2018	40,62
2019	39,40
2020	39,97

2021	42,00
2022	49,46
2023	70,00*
2024	90,00
2025	100,00

*Pramen MF ČR, *roky 2023 až 2025 jsou odhad*

Pavel Otto

Finanční kalkulačky 2023

Vyzkoušejte naše kalkulačky a porovnejte vaši mzdu s ostatními obyvateli Česka.

Čistá mzda Ošetřovné Čistý zisk OSVČ Nemocenská Věk odchodu do důchodu Výše důchodu Mateřská Příspěvek na bydlení Rodičovský příspěvek Hypoteční kalkulačka Dlouhodobé ošetřovné Osobní vyměřovací základ Životní pojištění Náhrady mzdy